

1. GYLDIGHEDSOMRÅDE

Retningslinjen er gældende for alle organer, som er, eller ansøger om at blive, akkrediteret til certificering af energiledelsessystemer.

2. FORMÅL

Denne retningslinje fastlægger DANAK's fortolkning af kravene til faglig kompetence i forbindelse med akkreditering til certificering af energiledelsessystemer.

Retningslinjen er en uddybning og fortolkning af de regler og guidelines, der er nævnt i referencerne (afsnit 9). Certificeringsorganet skal kunne dokumentere, at man lever op til det niveau, der er fastsat i denne retningslinje samt de nævnte referencer.

3. VIRKSOMHEDSTYPER

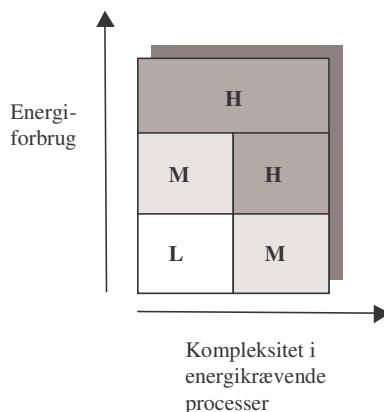
Sammensætningen af teamkompetence og fremgangsmåden ved bedømmelsen afhænger af den enkelte virksomheds aktiviteter, processer og energikompleksitet. Til støtte ved vurdering af kompetencebehovet kan virksomhedstyperne inddeles i 3 grupper:

Gruppe L (lav): Virksomheder som har et beskedent energiforbrug, og hvor dette energiforbrug primært er knyttet til standardanlæg som belysning, ventilation, trykluft, køling, kontorudstyr, opvarmning af rum og brugsvand.

Gruppe M (middel): Virksomheder der enten har forholdsvis simple energiforbrugende processer, men et relativt stort energiforbrug, eller virksomheder med et beskedent energiforbrug, men hvor kompleksiteten i de energikrævende processer er høj.

Gruppe H (høj): Virksomheder med et meget stort energiforbrug; eller virksomheder med større grad af kompleksitet med hensyn til energiforhold, produktionsprocesser, procesforløb og -udstyr, produktionsinput og -output samt muligheder for energieffektivisering og et relativt stort energiforbrug.

Inddelingen af virksomheder i henholdsvis L, M og H kan grafisk illustreres ved følgende figur:

Grænserne for det samlede årlige energiforbrug til el og varme er:

Beskedent energiforbrug: mindre end 75.000 GJ pr. år
 Forholdsvis stort energiforbrug: mere end 75.000 GJ, men mindre end 150.000 GJ pr. år
 Meget stort energiforbrug: mere end 150.000 GJ pr. år

Kompleksiteten i de energikrævende processer defineres ved, at brancherne, anført i bilag 1, (givet ved deres NACE-kode¹⁾) tildeles høj kompleksitet. Øvrige brancher vil normalt have lav kompleksitet.

4. SAMMENSÆTNING AF AUDITTEAM

Nedenfor er vist kravene til sammensætning af auditteam inden for hver virksomhedsgruppe. Kompetencekravene til "lead auditor" er angivet i afsnit 5. Kompetencekravene til "ekspert" inden for energi- og brancheforhold er angivet i afsnit 6.

	Certificering – fase 1	Certificering – fase 2	Overvågning	Recertificering
Gruppe L	Lead auditor	Lead auditor + ekspert	Lead auditor	Lead auditor
Gruppe M	Lead auditor	Lead auditor + ekspert	Lead auditor	Lead auditor + ekspert
Gruppe H	Lead auditor	Lead auditor + ekspert	Lead auditor + ekspert	Lead auditor + ekspert

Tabellen angiver mindstekrav. Praktiske omstændigheder vil i visse tilfælde kræve, at der inddrages ekspertbistand ud over det anførte eksempelvis i forbindelse med "gruppe L"-virksomheder.

Ved virksomheder med flere forskellige typer aktiviteter kan det være nødvendigt at inddrage flere eksperter for at dække virksomhedens væsentlige energiforhold.

Da alle elementer af energiledelsessystemet skal auditeres mindst en gang inden for en certificeringsperiode, vil ekspert ikke uden dokumenteret begrundelse kunne undværes ved alle overvågningsaudit i "gruppe M"-virksomheder.

¹⁾ Jf. Kommissionens forordning (EF) nr. 1893/2006 af 20. december 2006, NACE rev. 2, om den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter i de europæiske fællesskaber.

5. LEAD AUDITOR

Den ledende auditor skal på alle typer audit opfylde nedenstående krav.

	Lead auditor
Standarder/krav	Fortrolighed med standarder og krav til energiledelse. Opnået eksempelvis ved: - 2-dages kursus i DS 2403 eller DS/EN 16001.
Audit-metoder	Uddannelse og erfaring i auditteknik: - bestået auditor-eksamen; - fungeret som energi-auditor under overvågning ved 4 energicertificeringer (mindst 20 dage inkl. forberedelse og efterbehandling); - deltaget i yderligere 3 energi-audit (mindst 15 dage), hvoraf en skal være i funktion som lead energi-auditor under overvågning af kvalificeret, lead auditor inden for energiområdet. Såfremt man har opnået færdigheder og rutine i rollen som lead auditor inden for audit af andre ledelsessystemer (f.eks. miljø eller kvalitet), vil antallet af audit i ovenstående kunne reduceres med op til to tredjedele. Funktionsområdet for en kvalificeret lead auditor skal være afstemt med aktiviteterne i oplæringsperiode (virksomhedernes størrelse og kompleksitet, samarbejde med fageksperter m.v.).
Ledelse	Viden om ledelse: - teknisk/naturvidenskabelig, teknisk/samfundsvidenskabelig eller merkantil uddannelse; - 4 års erhvervs erfaring efter uddannelse; - kendskab til ledelse (gennem erfaring eller kursus i eksempelvis projektledelse).
Lovgivning	Bredt kendskab til lovgivning og regulering inden for energiområdet (afgifter, aftalekonceptet m.v.).
Energiforhold - generelt	Grundlæggende viden om energiforhold, opnået eksempelvis ved: - 3-dages kursus i energiforhold. Såfremt man har godt kendskab til miljøforhold (og dermed også til energiforhold), vil varigheden af kursus i energiforhold kunne reduceres.

6. ENERGI- OG BRANCHEMÆSSIG EKSPERTISE

Nedenfor er vist den øvrige kompetence som skal være repræsenteret blandt medlemmerne af auditteamet inden for områderne i afsnit 4, hvor der er angivet ”ekspert”. ”Eksperter” kan samtidig være lead auditor, hvis kravene i afsnit 5 er opfyldt. Desuden kan den energi- og branchemæssige ekspertise være delt op på flere personer, hvis man samlet kan dokumentere, at man lever op til kravene.

	Kompetence
Relevant lovgivning	Eksperter skal have et solidt kendskab til den eventuelle lovgivning, der regulerer processer og aktiviteter, som har væsentlig betydning for energiforhold eller -forbrug inden for det specifikke brancheområde.
Energiforhold - generelt	<p>Eksperter skal have en teknisk uddannelse som ingeniør eller lignende med et energiteknisk indhold og have beskæftiget sig i væsentlig omfang med energieffektivisering inden for de seneste 5 år.</p> <p>Det generelle kendskab til energi kan være opnået ved arbejde som energikonsulent, rådgiver, fra forsknings- og udredningspræget arbejde eller konkret arbejde med energiforhold i industrivirksomheder.</p> <p>Den relevante proces- og energitekniske indsigt kan derfor være opnået gennem forskellige forskningsprojekter og/eller konsulentopgaver inden for forskellige virksomheder eller offentlige institutioner.</p>
- inden for det specifikke procesområde*	<p>Inden for det konkrete procesområde skal eksperter have:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indgående kendskab til produktionsudstyret; - viden om procesforløbet med særlig fokus på energiomsætningen; - indgående kendskab til at energioptimere processen, herunder hensyntagen til bl.a. råvarer, hjælpestoffer og produktionsoutput; - indgående kendskab til produktionsmetoden og eventuelle alternative produktionsmetoder; - opdateret viden om muligheder for energieffektivisering, herunder viden til at kunne vurdere energisparepotentiale i økonomisk og driftsmæssig sammenhæng; - opdateret viden om markedets mest energieffektive procesudstyr i økonomisk og driftsmæssig sammenhæng; <p>Desuden skal eksperter besidde den nødvendige viden om energikortlægnings- og analyseværktøjer.</p>

*) Et procesområde kan kategoriseres efter energianvendelsen i henholdsvis el-udstyr, procesintegration, smeltning, destillation og ekstraktion, inddampning, brænding, tørring, opvarmning, energiproduktion og opvarmning.

7. KRAV VEDRØRENDE DOKUMENTATION

Certificeringsorganet skal dokumentere:

- at det følger de regler og retningslinjer vedrørende kvalifikationer, der er angivet i referencerne;
- at det har en metode til analyse af kompetencebehovet til den enkelte opgave;
- at udvælgelse og sammensætning af auditteamet svarer til virksomhedens aktiviteter og processer (såvel hoved- som eventuelle væsentlige biaktiviteter) og disses eventuelle særlige energiforhold;
- at bedømmelsespersonalets kompetence inden for fagområderne løbende bliver ajourført og vedligeholdt (specielt inden for de brancher, hvor muligheder for energieffektivisering udvikles hurtigt);
- at det ved en eventuel udeladelse af anvendelse af ekspert ved opfølgingsaudit (ekstraordinære audit) eller overvågningsaudit kan dokumentere, at der er foretaget en vurdering af kompetencebehovet i relation til de områder, der er planlagt bedømmelse af ved den pågældende audit.

8. IKRAFTTRÆDELSE

Retningslinjen træder i kraft den 23. marts 2010 og erstatter retningslinje RL 16 af 5. juli 2007.

DANAK, den 23. marts 2010

Jesper Høy

Allan Munck

9. REFERENCER

1. DS/EN ISO/IEC 17021 Overensstemmelsesvurdering – Krav til organer der foretager audit og certificering af ledelsessystemer.
2. DANAK's akkrediteringsbestemmelse AB 6 – Akkreditering til certificering.
3. DANAK's akkrediteringsbestemmelse AB 15 – Energiledelse. Anvendelse af DS/EN ISO/IEC 17021 ved akkreditering til certificering af energiledelsessystemer.

10. BILAG

Bilag 1. Oversigt over brancher med høj kompleksitet.

Bilag 1**Oversigt over brancher med høj kompleksitet**

NACE- Kode 2.0	Betegnelse
20.5	Fremstilling af andre kemiske produkter
20.6	Fremstilling af kemofibre
22.1	Fremstilling af gummiprodukter
22.2	Fremstilling af plastprodukter
23.1	Fremstilling af glas og glasprodukter
23.2	Fremstilling af ildfaste produkter
23.3	Fremstilling af byggematerialer af ler
23.4	Fremstilling af andre porcelænsvarer og keramiske produkter
23.5	Fremstilling af cement, kalk og gips
23.6	Fremstilling af produkter af beton, cement og gips
23.9	Fremstilling af slibemidler og ikke-metallholdige mineralske produkter i.a.n.
24.1	Fremstilling af råjern og råstål samt jernlegeringer
24.2	Fremstilling af rør og hule profiler og tilhørende fittings af stål
24.3	Fremstilling af andre produkter af den primære forarbejdning af stål
24.4	Fremstilling af ædelmetaller og andre ikke-jernholdige metaller
24.5	Støbning af metalprodukter
35.1	Elforsyning
35.2	Gasforsyning
35.3	Fjernvarmeforsyning
36.0	Vandforsyning
37.0	Spildevand
38.3	Genbrug
86.1	Hospitaler

NACE-kode henviser til de betegnelser, der dækker den pågældende erhvervssektor i Kommissionens forordning (EF) nr. 1893/2006 af 20. december 2006, NACE rev. 2

Uddybning af, hvad et område dækker, kan hentes i forordningen.